

VISSZHANG

TUNGSRAM GYŐRI GÉPGYÁRA DOLGOZÓINAK LAPJA

1992. február

Gyárunk környezetvédelmi helyzete

Előljáróban annyit, hogy gyárunk környezetszennyezése városunk és környéke környezetszennyezésében főleg kis mérete miatt csekély szerepet játszik. Környezetvédelmi problémáink azonban, mint minden termelő gyárnak, nekünk is vannak. Még is, annyiban talán különbözünk a többi magyar gyártól, hogy a környezetvédelmet együtt az egészség-és munkavédelemmel nálunk megkülönböztetett figyelemmel kezelik. Egyszerűen nem engedhetjük meg magunknak, hogy a rólunk kialakított jó képet környezetünkkel való hanyag, nemtörődöm viselkedésünk elrontsa. Fölmértük és méretük tehát gyárunk pontos környezetvédelmi helyzetét, és ennek eredményeképpen készültek el környezetvédelmi terveink. És most tekintsük át a jelen állapotot a főbb környezetszennyezési lehetőségek függvényében!

Vízszennyezés vonatkozásában elmondhatjuk, hogy közvetlenül felszíni vízbe való bevezetés csak az esőcsatorna-hálózatban gyűjtött vizeink esetében fordul elő. A csapadékvíz minőségét a Környezetvédelmi Felügyelőség ellenőrzi. A szennyvízcsatorna-hálózatba gyűjtött kommunális vizek, valamint a galvántechnológia öblítő vizei és a hőkezelés hűtővize a városi közmű csatornába távozik. Határérték feletti szennyező anyag mennyiség csak nagyon ritkán és alkalomszerűen /feltételezhetően emberi mulasztásból/ fordult elő.

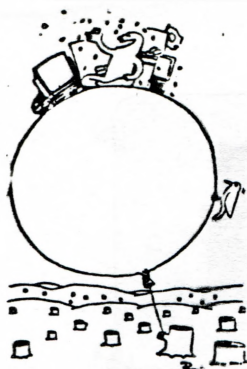
Gyárunk 1991-ben emissziós műszeres felmérés alapján pontosította a szennyezőanyag kibocsátásokat. A mérési eredmények rámutattak a festőüzem területén a festékek oldószer komponenseiből adódó, valamint az alapozó festékek nehézfém tartalmából származó levegőszennyezésre.

Talajszennyezés szempontjából potenciális veszélyt jelentenek a felhasznált vegyszerek és a keletkező veszélyes hulladékok, ami ezen anyagok tárolási helyeinek környékén állhat fenn. Azaz a vegyianyagraktár, a hordós tároló, a galvanizálás folyékony hulladékait tároló földalatti beton tartályok, az elhasznált emulziót tároló földalatti acél tartályok, a veszélyes hulladék-tároló és a forgácstároló környékén.

Környezeti zajszennyezés vonatkozásában az OMTKI által kimért eredmények ismeretében kijelenthetjük, hogy gyárunk még az alapzaj miatti korrekció figyelembevétel nélkül sem követ el zajszennyezést.

Összefoglalva tehát a rendelkezésünkre álló tényeket; jelenleg gyárunknak a levegőtisztaságvédelem területén vannak teendői. Problémáink ismeretében keressük a biztonságos műszaki megoldásokat és mielőbbi megvalósítási lehetőségüket.

Varga Lajos

TUDJÁL RÓLA!

1991 végére számos felmérés fejeződött be gyárunkban. Ezek közül most a munkahelyi ártalomtérkép elkészítéséről szeretnék beszélni. Néhányan az 1991-es év folyamán olyan panasszal fordultak hozzám, hogy szerintük munkahelyükön a légállapot nem kielégítő. Ezek a személyek nyilván érdeklődéssel fogják fogadni a mérések eredményeit. De remélem, azok számára is tanulsággal jár majd ez az ismertető, akik eddig nem mutattak érdeklődést munkahelyi körülményeik iránt, és a védő felszerelések használatát mellőzték.

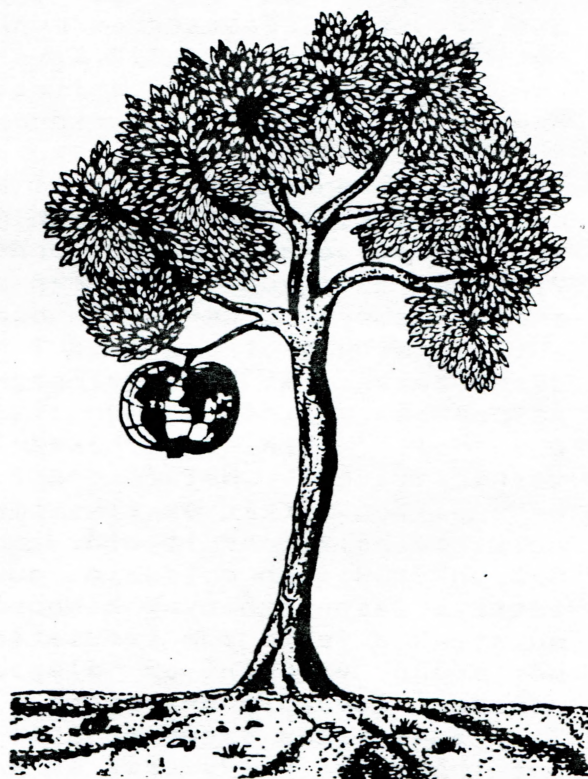
Kezdjük először a munkahelyi levegő vizsgálati eredményeinek ismertetésével. Bizonyára senkinek sem meglepő, hogy a levegő szennyezettsége szempontjából legveszélyesebb technológia a festés, különösen ennek szórásos változata. A festőüzem átlagos légszennyezettségének vizsgálatára végzett helyhez kötött mintavétel eredményei azt mutatják, hogy alapozó festésnél főleg a króm határérték feletti koncentrációja, Rezisztán és Neolux festésnél főleg az ólom határérték feletti koncentrációja okozhatna problémát. E határérték feletti koncentrációk veszélyességét azonban az előírt és használt védő felszerelések használata kiküszöböli.

A galvánüzem légterében lévő szennyező anyagok egyenként a lúgos aeroszol kivételével, nem lépték túl a megengedett munkahelyi határértékeket. Azonban egymást esetleg erősítő hatásuk miatt összegzett veszélyükkel kell számolni. Így e munkahelyen is feltétlenül szükséges a technológiai utasításban előírt védőfelszerelések használata. A jövőben megépülő új galvanizálónál ügyelnünk kell majd a perem elszíváson kívüli megfelelő légcserére is.

Jó hír, hogy az NC üzemben, a finomszereldében és a TMK műhelyben végzett téli légállapot mérés eredményei azt mutatják, hogy szénmonoxid, széndioxid és nitrogénoxidok mért értékei még a maximálisan mért koncentrációjukban is alatta vannak az előírt határértékeknek. A gáz-

üzemű hőszugárzók által kibocsátott infraszugarak mérési eredményeiből arra lehet következtetni, hogy a hőszugárzókból származó infraszugaraknak nincs jelentős élettani hatásuk. Az ammóniás fénymásoló gépnél mért ammónia koncentráció kismértékben meghaladta az előírt határértéket. Ez a tény is indokoltá tette az új fotómásoló beszerzését.

A munkahelyi zajvizsgálatok eredményeképpen három munkaterületen tudtak határérték túllépést kimérni. A hőkezelő és kovácsoló műhelyben elsősorban a szellőző légtechnikai berendezések zajhatása dominált. Az asztalos műhelyben tipikusnak mondható faipari gépek okozták a határérték túllépését. A daraboló és forgácsoló üzemen belül a darabolók, fűrészgépek, a gépi ollók és a sajtológépek okoznak jelentős zajterhelést. A zajterheléseket a gyárunkban rendszeresített zajvédő vatták és füldugók használata kiküszöböli.

TUNGSRAM

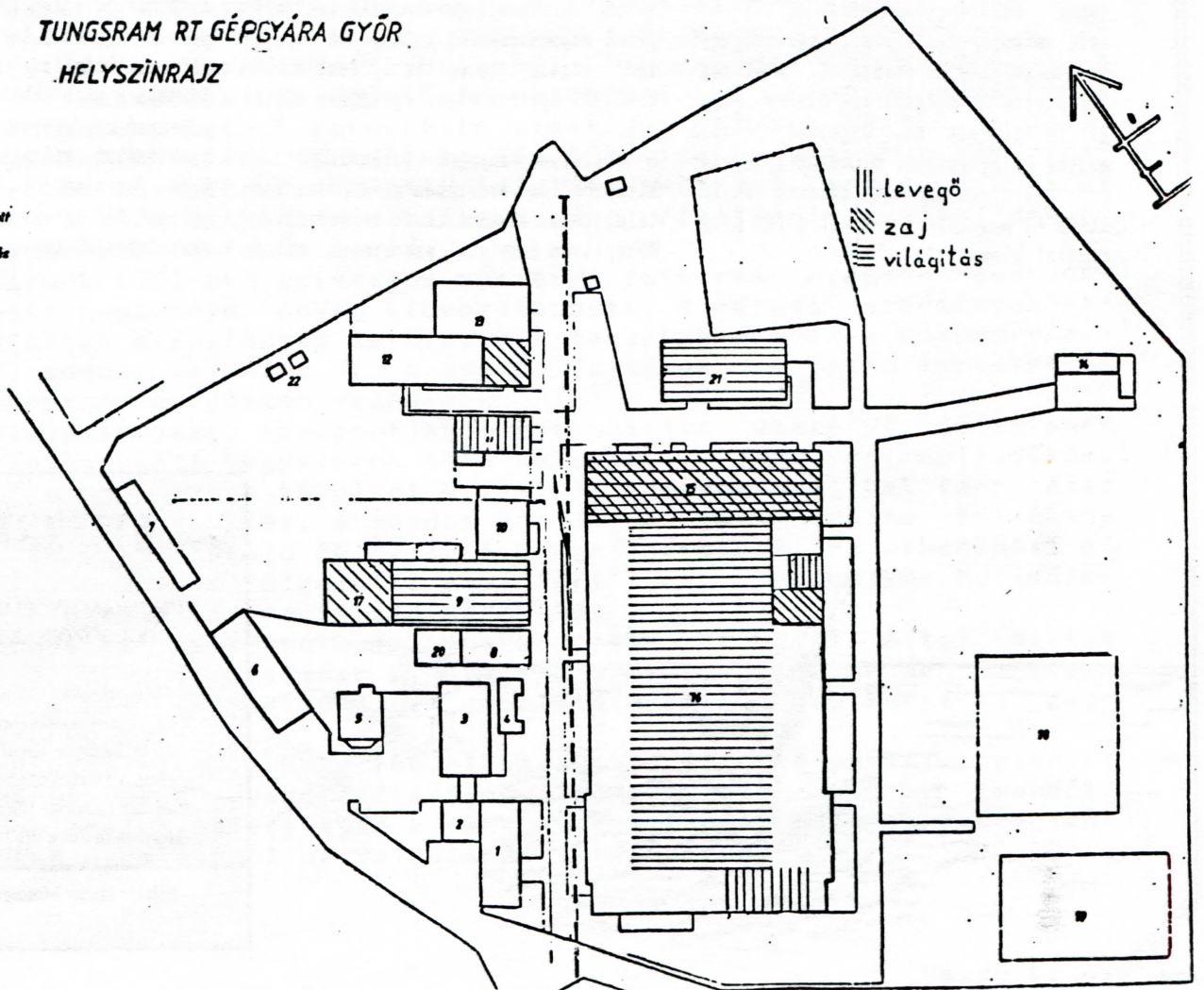
A világítástechnikai méréseket hat szempontból végezték el. A megvilágítás erőssége, tér- és időbeli egyenletessége, színhőmérséklete, színvisszaadása és káprázás korlátozása. Káprázó hatás miatt problémák csak a szerelő csarnokban lévő satupad sorokon vannak. A megvilágítás erőssége a szerelő csarnok, a forgácsoló és az NC műhely egyes területein alacsony, és a finomszerelde területén nem felel meg. Indokolt tehát a gépek helyi megvilágításának használata. Az iroda helyiségek döntő többségében megfelelő a megvilágítás erőssége. Kivételt ez alól a MEO két helyisége, a szak szervezeti iroda, a szállítási osztály egy helyisége és az anyagosztály két irodája képvisel. A világítástechnikai mérések többi szempontjának megfelel a gyárunkban meglévő világítási rendszer.

Összefoglalva tehát a mérések eredményeit jól látszik a védő felszerelések előírások szerinti használatának szükségessége. Az a dolgozó, aki ezt nem tartja meg, az vétkes a technológiai és munkavédelmi utasítások hiányos betartásában. De ez lenne a kisebb baj. A nagyobb baj az, hogy tudatosan, hanyagságból, nemtörődömségből pusztítja saját szervezetét, nyugodt, békés, szép napokat lop el életéből. Azt mindenki tudja, hogy a védőfelszerelések használata kényelmetlen. Azonban inkább viseljük el ezt a kényelmetlenséget, és ne pusztítsuk magunkat lassan, de biztosan!

Összefoglalva tehát a mérések eredményeit jól látszik a védő felszerelések előírások szerinti használatának szükségessége. Az a dolgozó, aki ezt nem tartja meg, az vétkes a technológiai és munkavédelmi utasítások hiányos betartásában. De ez lenne a kisebb baj. A nagyobb baj az, hogy tudatosan, hanyagságból, nemtörődömségből pusztítja saját szervezetét, nyugodt, békés, szép napokat lop el életéből. Azt mindenki tudja, hogy a védőfelszerelések használata kényelmetlen. Azonban inkább viseljük el ezt a kényelmetlenséget, és ne pusztítsuk magunkat lassan, de biztosan!

**TUNGSRAM RT GÉPGYÁRA GYŐR
HELYSZÍNRAJZ**

- LÉTESÍTMÉNYEK**
- 1 Orvosi rendelő - Széchenyi - Belf
 - 2 Igazgatási épület
 - 3 Konyha - Étterem - Szerkesztő
 - 4 Rendelő - Tisztasztár
 - 5 Ördövény
 - 6 Állomtartó
 - 7 Raktár
 - 8 Gardázs - Vilkomaszorostól
 - 9 Finomszerelde
 - 10 TKK
 - 11 Léngépgé
 - 12 MEYGO - Készülékter
 - 13 Tanszék - Aszfaltcsomó
 - 14 Vagysszerelő
 - 15 Folyócsatló
 - 16 Nagyszoba
 - 17 Darabolás
 - 18 Salakos sportpálya
 - 19 Aszfalt
 - 20 Káprázó - Szerelő
 - 21 NC - csarnok
 - 22 Gáz fogó

KÖRNYEZETVÉDELMI TERVEINK

Mielőtt gyárunk rövid, közép és hosszútávú környezetvédelmi terveit ismertetném, szólnék egy pár szót az előzményekről is.

A TUNGSRAM RT. győri Gépgyárának környezetvédelmi szemléletében alapvető változást hozott a TUNGSRAM RT. az amerikai General Electric cég által történt megvásárlása. A gyárban ezelőtt is folyt környezetvédelmi tevékenység, a hatóságoknak való jelentések megtétele, egyes felmerülő problémák megoldása. Ezek a tevékenységek azonban nem voltak több évre előre tervezettek, nem képezték egy egységes kialakult koncepció részeit. Az új tulajdonos a felméréseken alapuló tervezésen kívül magával hozott egy felfogást is, amely a nyilvánvaló összefüggések miatt együtt kezeli a környezetvédelmi, egészségügyi és munkavédelmi problémákat. A GE megteremtette a fejlesztések biztos anyagi feltételeit is, még hozzá jóval a magyar átlag felett. Mindezek ismeretében tekintsük most át gyárunk rövid, közép és hosszútávú terveit a fő programokat kiemelve!

1992-ben folytatni szeretnénk a veszélyes anyagok, valamint a veszélyes és egyéb hulladékok tárolási feltételeinek javítását. Ezenbelül a vegyszerraktár felújításának befejezését, új fémforgács és hulladék tároló komplexum megépítését és a veszélyes anyag információs rendszerünk tökéletesítését tervezzük. Egy kárelhárító csoprot kívánunk felállítani a gyáron belüli esetleges anyagkiömlések gyors felszámolására. Emissziós légszennyezésünk csökkentésére idén az egyik fő problémát jelentő festékszóró fülke rekonstrukcióját tervezzük.

Előreláthatólag év végére elkezdődnek és az 1993-94-es időszakban be is fejeződnek a jelenleg problémát még nem jelentő, de elavult galvanizáló technológiánk rekonstrukciós munkái. A kapcsolódó víztisztító és levegőtisztító berendezés építése ezzel egyidőben történik.

A veszélyes anyagok felhasználásának kiküszöbölése érdekében az azbeszt tartalmú termékek kiváltását tervezzük. Középtávon folytatni szeretnénk emisz-

ziós pontforrásaink kibocsátásának csökkentését, többek között a festő technológiánál a vizes bázisú festékekre való részleges áttéréssel.

El szeretnénk végeztetni a gyártelep talajszennyezettségének felmérését. Ugyancsak ezen időszakra esik majd a használaton kívüli földalatti tartályok eltávolítása, a rekultiváció elvégzése. Előreláthatólag az 1995-98-as időszakban is folytatódnak a veszélyes anyagok technológiai kiváltására tett intézkedések. A gyártási technológiák átvizsgálásával, esetleges megváltoztatásukkal még tovább szeretnénk csökkenteni a keletkező veszélyes hulladékok mennyiségét is.

Mivel környezetvédelmi programjaink az általunk jelenleg ismert tényeken alapulnak, így ezek természetesen nem megváltoztathatatlan összeállítások. A jövőben a mérésekből és felmérésekből származó eredmények, nyilvánvalóan újabb problémákat vethetnek fel. Mindezekre tett javaslataink azonban beépülnek gyárunk KEM tervének részét képező környezetvédelmi tervbe.

Varga Lajos

Levegőt!

VISSZHANG

TUNGSRAM GYŐRI GÉPGYÁRA
DOLGOZÓINAK LAPJA

Felelős szerkesztő: Csépany Lászlóné

Szerkesztőbizottság:

9027 Győr, Reptéri u.2.

Baján Mária 96/15-255/27

Csépany Lászlóné 96/15-255/27

Hordienka Zsolt 96/15-255/48

Felelős kiadó: Mennyei Sándor